

Nicolae Filimon. Primele semne ale realismului (IV)

Abstract

Această a patra parte a studiului Profesorului Academician Eugen Simion despre primele semne ale realismului în literatura română ce se reflectă în opera lui Nicolae Filimon ia sub scrutin memorialul de călătorie al autorului analizat. Nicolae Filimon își notează impresiile de călătorie insistând asupra fizionomiei persoanelor cu care se întâlnește și urmează o schiță de prezentare ce are la bază următoarele criterii: istoria locului, monumentele, creatorii monumentelor de artă, izvoarele minerale (acolo unde este cazul) și, tot când este cazul, personalitățile ce le frecventează. Nici din memorialul de călătorie nu lipsesc portretele psihologice și morale cu care Nicolae Filimon și-a obișnuit cititorii.

Cuvinte-cheie: Nicolae Filimon, memorial de călătorie, fizionomia personajelor, repere turistice culturale.

This forth part of Academician Eugen Simion's study on the first signs of realism in the Romanian literature such as they appear in Nicolae Filimon's works takes into account the traveling impressions of the analyzed author. Nicolae Filimon notes down his traveling impressions insisting on the physiognomy of the passers-by he meets, and following a sketch that includes the history of the place the writer visits, the monuments thereof, the creators of those monuments of art, the corresponding mineral springs upon case and the personalities who attend that place on a regular basis. Nicolae Filimon's traveling impressions do not fail to provide the usual psychological and moral portraits his readers were accustomed to.

Keywords: Nicolae Filimon, traveling impressions, characters' physiognomy, cultural and touristic landmarks.

Jaime GIL ALUJA

La formation economique de l'homme europeen

Abstract

Expunerea de față își centrează atenția asupra învățământului Științelor Economice și a influenței sale asupra formării unui tot identitar capabil de a defini existența și comportamentul populației europene în domeniul economic. Știința economică, ca toate științele empirice, se bazează pe "observație", cel puțin în stadiul ei primar. Eforturile noastre teoretice converg spre definiția specificității științelor economice, care, spre deosebire de chimie și fizică, permite aspecte ale subiectivității observatorului fenomenelor examinate. Se face o istorie a științei economice prin prezentarea succintă a teoriilor unor personalități

marcante precum Pier Sraffa, Walras, Keynes. Perspectiva mecanicistă a predării economiei (acea viziune în care se pretinde că legile economice urmează legile naturii sau legile fizicii) pune serioase piedici în dezvoltarea ei ca știință eficientă. Pentru a găsi calea care duce la identitatea omului european de mâine, va trebui urmărit un parcurs de hotărâri ale spiritului uman, cu toate erorile și capcanele sale.

Cuvinte-cheie: *homo oeconomicus, logica multivalentă în economie, perspectiva mecanicistă, identitatea omului european, contribuția științei economice la Europa de mâine.*

This exposure centers its attention to Economic Sciences Education and its influence on the formation of a whole new identity being able to define the existence and behaviour of the European population in the economic field. Economic science, as every empirical science, is based on "observation", at least in its primary stage. Our theoretical efforts converge to define the specificity of economic sciences, which, unlike chemistry and physics, allow aspects of the observer subjectivity in front of the examined phenomena. It is summarized a history of economic science by presenting the theories of personalities such as Pier Sraffa, Walras, Keynes. Mechanistic perspective of teaching economics (that vision in which it claim that economic laws follows the laws of nature or laws of Physics) puts serious obstacles in its development as efficient science. To find the path leading to the identity of European man of tomorrow, it has pursued a course of decisions of the human spirit with all its errors and traps.

Keywords: *homo oeconomicus, polyvalent logic in economics, mechanical view, identity of European man, economic science contribution to Europe of tomorrow.*

Oana SOARE

Petru Dumitriu: biografia care refuză să se scrie

Résumé

În acest articol, îmi propun să comentez ultima scriere a lui Petru Dumitriu, eseul Non credo, oro, insistând și asupra conexiunilor cu restul operei scriitorului. Eseul face parte din seria biografiilor spirituale, începută în 1979 cu Au Dieu inconnu..

Cuvinte-cheie: *biografie, spiritualitate, eseu.*

Dans cet article, je me propose de présenter et de commenter le dernier écrit de Petru Dumitriu, l'essai intitulé Non credo, oro, en insistant aussi sur les connexions avec le reste de son oeuvre. L'essai fait partie de la série des biographies spirituelles, qui commence en 1979, avec Au Dieu inconnu.

Mots-clés: *biographie, spiritualité, essai*

Arghezi

Abstract

Articolul de față este o incursiune în biografia lui Tudor Arghezi (1880-1967), refăcută cu minuțiozitate în scopul prefațării analizei operei marelui poet în noua ediție, mult îmbunătățită, din Dicționarul General al Literaturii Române (DGLR), în curs de apariție. Textul este relevant atât pentru parcursul existențial, presărat de numeroase obstacole, cât și în ceea ce privește varietatea operei jurnalistice și dimensiunea valorică a celei artistice, edificată de Tudor Arghezi în mai bine de șapte decenii, operă care l-a propulsat în rândul celor mai mari artiști ai cuvântului din secolul al XX-lea.

Cuvinte-cheie: Tudor Arghezi, biografie, jurnalism, proză, poezie.

This paper is an approach to Tudor Arghezi's biography (1880-1967), carefully rearranged in order to preface the analysis of the works of the great poet in a new edition - significantly improved - of The General Dictionary of the Romanian Literature (forthcoming). This paper is relevant both to the existential course facing many obstacles and to varied journalism works and the value of the artistic work, written by Tudor Arghezi in over seven decades, which placed him among the greatest masters of the words in the 20th century.

Keywords: Tudor Arghezi, Biography, Journalism, Prose, Poetry.

Liviu Rebreanu, provocări jurnalistice

Abstract

Liviu Rebreanu a avut o activitate importantă ca publicist, desfășurată mai ales în plan cultural, însă intervențiile sale în domeniul jurnalismului generalist au fost puține. Cu toate acestea, el va intra în conflict atât cu puterea din patria sa originară, Austro-Ungaria, cât și cu cea din patria de adopție, România. În 1910, cele două patrii își vor da mâna, iar Rebreanu va petrece aproape cinci luni după gratii la Văcărești, până va fi extrădat în Ungaria. Și aici va petrece o perioadă în arestul garnizoanei, însă va fi eliberat. Măsurile vor fi luate din considerente politice, având rol de intimidare. Își vor face efectul, deoarece Rebreanu va renunța la activitatea jurnalistică generalistă, abordând doar subiecte culturale.

Cuvinte-cheie: Calvarul, Ordinea, Gyula, pușcărie, ziaristică.

Liviu Rebreanu carried out a significant activity as a publicist, especially in the field of culture, but his interventions in the field of general journalism were scarce. Nevertheless, he would enter into conflict with the power in his native homeland, the Austro-Hungarian Empire, as well as with the one in his adoptive homeland, Romania. In 1910, the two homelands would shake hands, and Rebreanu would spend

almost five months behind bars in Văcărești, until his extradition to Hungary. Here, too, he would spend a period of time under garrison arrest, but would be freed. The measures taken would be for political reasons, as an attempt to intimidate him. They would be of effect, as Rebreanu would renounce his general journalistic activity, approaching only cultural topics.

Keywords: *Calvarul, Ordinea, Gyula, jail, newspapers.*

Mirela Mihaela DOGA

Tirania lumii mecanice în dramaturgia lui Matei Vișniec

Abstract

În universul dramatic vișniecian, dominat de spectrul absurdului, printre multiplele ipostaze ale umanului reprezentat de personaj, se conturează suficient de clar metamorfozarea acestuia într-un mecanism, mașinărie sau instrument. Din această perspectivă, prezența mecanismelor în teatrul lui Vișniec nu este decât un pretext postmodernist care denunța trecerea subtilă dar sigură a omului de azi într-o materie guvernată de legile fizicii. În prima parte a studiului am analizat o serie de piese în care personajele poartă o mască mecanică, partea a doua examinează mașinăriile și automatele care se umanizează iar partea a treia, având ca suport recenta piesă Omul din care a fost extras răul, tirania mijloacelor media ca mijloc de involuție a umanității

Cuvinte-cheie: *Vișniec, teatrul absurdului, mecanism, automat, mască, mașinărie.*

In dramatic universe branded Matei Visniec, among the playwrights dominated by the specter of absurd, among the many facets of human being represented by characters, is outlined clearly enough its metamorphosis into a mechanism, machinery or instrument. From this perspective, the presence of mechanisms in Vișniec's theater is only a postmodern pretext, denouncing a subtle but certain human transition into a structure governed by the laws of physics, like inflatable dolls, automatic machines. In the first part of the study, we analyzed a series of pieces in which characters behaves like a mechanical stuff, the second part examines different mechanisms (like Coke-machine) that humanizes, (endowed with consciousness, fear and panic). The third, based on the latest playwright - Omul din care a fost extras răul (The Man from Which the Evil Was Extracted) - launched in 2014, shows the powerful tyranny of media, which leads humanity to involution.

Keywords: *Visniec, theatre, absurd, mechanical, mechanism, machinery, mask, human involution.*

Poate Dubliners fi tradus? (II)

Abstract

Autorul volumului Oameni din Dublin scrie despre frământările și pasivitatea locuitorilor Dublinului, despre criza omului din secolul al XX-lea care astăzi este mai actuală ca niciodată și, în același timp, trezește lumi și civilizații de mult apuse, prin intermediul cuvintelor care își trag seva din zestrea clasică. Manevreză cu iscusință afixe de sorginte greacă și latină, pe care le atribuie multor cuvinte, creând un limbaj aparent neologic, însă el redă suflul termenilor care au îmbogățit lexicul limbilor clasice, fundamentul universal al culturii literare și lingvistice. De aceea vorbitorii nativi ai unei limbi romanice sau germanice au senzația că citesc un text scris în limba lor maternă, întrucât Joyce devine pălmașul cuvântului, dedicându-se în trup și suflet ritmului, atracției magnetice și rezonanței sale, plecând de la principiul că sunetul comunică mai repede decât semnul scris.

Cuvinte-cheie: James Joyce, proză, Oameni din Dublin, stilul joycean.

The author of Dubliners writes about the troubles and the passivity of the Dubliners, anticipating the crisis of the generations in the 21st century. Concomitantly, he awakens ancient worlds and civilisations by means of words which trace their ancestry to the classical heritage. He skilfully handles the Greek and Latin affixes, which he adds to various morphemes, creating apparently new words. Yet, he revives the old words which enriched the vocabulary of the classical languages, the universal basis of literary and linguistic culture. Therefore, the native speakers of both Romance and Germanic languages feel they are reading a text in their own language, as Joyce serves the word, dedicating himself to their rhythm, magnetic attraction and resonance, applying the principle that the sound communicates faster than the written sign

Keywords: James Joyce, prose, Dubliners, Joycean style.

Personajul blecherian sau ipostaza de a-fi-întru-moarte

Abstract

Demersul de față pleacă de la ideea enunțată de Martin Heidegger în Ființă și timp conform căreia ființa, chiar tematizată, este singura care rămâne ascunsă, nedescifrată.

Tema fundamentală a operei lui Blecher este ființa, autorul propunând heideggerian o analiză a acesteia.

Conștientizând boala și moartea, prin scris, Blecher încearcă să tematizeze ceea ce în mod constant i se ascunde. Astfel, fiecare operă a autorului pare că este un discurs despre ce înseamnă „a fi”.

Continuând demersul lui Heidegger, observăm că Blecher renunță să gândească ființa într-o ființare anume. Regimurile existențiale pe care le propune autorul sunt atât de variate, încât discursul său narativ pare a avea un singur scop: „rebotizarea fenomenologică a omului”¹.

În Inimi cicatrizate, romanul supus analizei, orice interogație referitoare la ființa sa devine interogație referitoare la timp.

Personajul blecherian este gândit pornind de la timp, de la timpul pe care îl mai are.

Modelul ființei, așa cum este proiectat de Heidegger se poate aplica astfel textului blecherian, personajele autorului român ajungând în „faza de deschidere” în momentul în care conștientizează boala și implicit moartea.

Cuvinte-cheie: Max Blecher, personaje, Martin Heidegger, ființă, timp.

The present approach is based on the idea stated by Martin Heidegger in Being and Time according to which the being, even thematised, is the only one who remains hidden and undeciphered.

The main theme of Blecher’s work is the being, the author putting forward a Heideggerian analysis of it.

Becoming aware of sickness and death, Blecher tries to thematise in writing what constantly remains hidden from him. Thus every work of the author seems to be a discourse on what “being” means.

Following Heidegger’s approach, one may notice that Blecher dismisses considering the being in a certain state of being. The existential systems that the author proposes are so varied that his narrative discourse seems to have one purpose: “man’s phenomenological renaming”.

In Scarred Hearts, the novel to be analysed, any question regarding its being becomes a question related to time.

The Blecherian character is conceived starting from time, the time until his death.

The model of being, as it is proposed by Heidegger can thus be applied to the Blecherian text, the characters of the Romanian author reaching “the opening stage” the moment they become aware of sickness and death, implicitly.

Keywords: Max Blecher, characters, Martin Heidegger, being, time.

Petre Gheorghe BÂRLEA

Identitatea profesională a universitarului (român)

Abstract

Evaluarea performanțelor corpului didactic universitar este un proces necesar, dar formele actuale de cuantificare numerică denaturează rezultatele. Scientometria măsoară rezultatele unor activități spirituale ca pe orice produs material, supunându-le regulilor economiei de piață. Fenomenul evaluării prin grile de competențe favorizează impostura, uniformizând valorile și anihilând identități uman-profesionale greu încadrabile într-o schemă și într-o cifră.

Cuvinte-cheie: *Identitate profesională, știință, învățământ, scientometrie, valori umane.*

Evaluating the performance of academic teaching staff is a necessary process, but the present-day forms of numerical quantification (based on figures) may denature the results. Scientometrics measures the results of spiritual activities as any material product is measured, by submitting them to the rules of the market economy. The phenomenon of evaluation by means of competence criteria charts favours imposture, levelling values and annihilating human and professional identities hard to pigeonhole into a scheme or figure.

Keywords: *Professional identity, science, education, scientometrics, human values.*